

13 Temmuz 1967 tarih ve 900 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan «İnsan Hakları ve Ana Hürriyetlerini Korumaya Dair Avrupa Sözleşmesi» ne ilişkin, «Avrupa İnsan Hakları Divanına İstişari Mütalaa Verme Yetkisi Tanıyan 2 Numaralı Protokol» ün, yayımı tarihinde yürürlüğe girmek üzere, onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 22/11/1967 tarih ve 3/704-009/535 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarih ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin 1 inci fıkrasına göre, Bakanlar Kurulunca 26/12/1967 tarihinde kararlaştırılmıştır.

CUMHURBAŞKANI
C. SUNAY

Başbakan S. DEMİREL Devlet Bakanı S. ÖZTÜRK Devlet Bakanı H. ATABEYLİ Devlet Bakanı K. OCAK

Avrupa İnsan Hakları Divanına İstişari Mütalaa Verme Yetkisi Tanıyan İnsan Hakları ve Ana Hürriyetlerini Koruma Sözleşmesinin 2 No: lu Protokolü

İşbu Protokolün imzacıları, Avrupa Konseyine üye Devletler,

4 Kasım 1950 tarihinde Roma'da imzalanan İnsan Hakları ve Ana Hürriyetlerini Koruma Sözleşmesinin - aşağıda Sözleşme olarak isimlendirilmiştir - hükümlerini, bilhassa muhtelif organlar meyanında bir Avrupa İnsan Hakları Divanı (Aşağıda Divan olarak isimlendirilmiştir) tesis eden 19 uncu maddesini gözönünde bulundurarak,

Divana, bazı şartlar altında istişari mütalaa verme yetkisi tanımmasını uygun olacağını nazarı itibara alarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

MADDE 1

1. Divan, Bakanlar Komitesinin talebi üzerin, Sözleşmenin ve Protokollerin yorumlanması ile ilgili hukuki meseleler üzerinde istişari mütalaa verebilir.

2. Ancak bu mütalaa, ne Sözleşmenin 1 inci bölümünde ve Protokollerinde tayin edilen hak ve hürriyetlerin muhtevası veya şümülü ile ilgili meselelere, ne de Komisyon, Divan veya Bakanlar Komitesinin Sözleşmede öngörülen bir müracaat neticesinde karara bağlamak durumunda kalabileceği diğer meselelere ilişkin bulunamaz.

3. Bakanlar Komitesinin Divandan istişari mütalaa talep etmek kararı Komite'ye katılmak hakkına sahip temsilcilerin üçte iki oy çoğunluğuyla alınır.

Devlet Bakanı S. T. MÜFTÜOĞLU	Adalet Bakanı H. DİNÇER	Millî Sa. Bakanı A. TOPALOĞLU	İçişleri Bakanı F. SÜKAN
Dışişleri Bakanı V. F. SÜKAN	Maliye Bakanı C. BİLGEHAN	Millî Eğit. Bakanı İ. ERTEM	Bayındırlık Bakanı O. ALP
Ticaret Bakanı A. TÜRKEL	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı V. A. ÖZKAN	Güm. ve Tek. Bakanı İ. TEKİN	Tarım Bakanı B. DAĞDAS
Ulaştırma Bakanı S. BILGİÇ	Çalışma Bakanı A. N. ERDEM	Sanayi Bakanı M. TURGUT	En. ve Ta. Kay. Bakanı R. SEZGİN
Turizm ve Tanıtma Bakanı N. KÜRSAD	İmar ve İskân Bakanı H. MENTEŞEOĞLU	Köy İşleri Bakanı T. TOKER	

PROTOCOL No. 2

to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, conferring upon the European Court of Human Rights competence to give advisory opinions

The member States of the Council of Europe signatory hereto :

Having regard to the provisions of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms signed at Rome on 4th November 1950 (hereinafter referred to as «the Convention») and, in particular, Article 19 instituting, among other bodies, a European Court of Human Rights (hereinafter referred to as «the Court»);

Considering that it is expedient to confer upon the Court competence to give advisory opinions subject to certain conditions;

Have agreed as follows :

ARTICLE 1

1. The Court may, at the request of the Committee of Ministers, give advisory opinions on legal questions concerning the interpretation of the Convention and the Protocols thereto.

2. Such opinions shall not deal with any question relating to the content or scope of the rights or freedoms defined in Section 1 of the Convention and in the Protocols thereto, or with any other question which the Commission, the Court or the Committee of Ministers might have to consider in consequence of any such proceedings as could be instituted in accordance with the Convention.

3. Decisions of the Committee of Ministers to request an advisory opinion of the Court shall require a two-thirds majority vote of the representatives entitled to sit on the Committee.

MADDE 2

Bakanlar Komitesi tarafından yapılan talebin, işbu Protokolün 1 inci maddesinde tayin edilen istişarî yetkisine girip girmediğini Divan kararlaştırır.

MADDE 3

1. İstişarî mütalaa taleplerini incelemek üzere, Divan Genel Kurul halinde toplanır.
2. Divanın mütalaaı gereklidir.
3. Mütalaa, tamamen veya kısmen hâkimlerin müşterek fikrini ifade etmediği takdirde, her hâkim şahsî mütalaaını belirtmek hakkına sahiptir.
4. Divanın mütalaaı Bakanlar Komitesine bildirilir.

MADDE 4

Sözleşmenin 55 inci maddesinin verdiği yetkinin genişletilmesi suretiyle ve işbu Protokolün gayesine uygun olarak, Divan lüzumlu gördüğü takdirde, yönetmeliğini tanzim ve çalışma usullerini tespit eder.

MADDE 5

1. İşbu Protokol,
  - (a) Onaylama veya kabul kaydı olmaksızın imzalama;
  - (b) Onaylama veya kabulün takip edeceği onaylama veya kabul kaydı ile imzalama, suretiyle Taraf olabilecek Sözleşmenin imzacıları Avrupa Konseyine üye Devletlerin imzasına açıktır.

Onaylama veya kabul belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi edilecektir.
2. İşbu Protokol Sözleşmeye Taraf olan bütün Devletlerin bu maddenin birinci fıkrası uyarınca Protokola taraf olmalarıyla yürürlüğe girecektir.
3. İşbu Protokolün yürürlüğe girişinden itibaren, 1 ilâ 4 üncü maddeler Sözleşmenin bünyesine dahil addedilecektir.
4. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri,
  - (a) Onaylama veya kabul kaydı olmaksızın her imzalamayı;
  - (b) Onaylama veya kabul kaydı ile her imzalamayı;
  - (c) Her onaylama veya kabul belgesi tevdiini;
  - (d) Bu maddenin 2 nci fıkrasına uygun olarak, işbu Protokolün yürürlüğe giriş tarihini,

Konseye üye Devletlere bildirecektir.

Yukarıdaki hükümleri kabul zımında gereği gibi yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar, işbu Protokolü imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak olan işbu Protokol, Fransızca ve İngilizce olarak ve her iki metin aynı derece de geçerli bulunmak üzere, tek nüsha halinde, 6 Mayıs 1963 tarihinde, Strasburg'ta tanzim edilmiştir. Genel Sekreter müzâ Devletlerin her birine bu Protokolün aslına uygun örneklerini tevdi edecektir.

ARTICLE 2

The Court shall decide whether a request for an advisory opinion submitted by the Committee of Ministers is within its consultative competence as defined in Article 1 of this Protocol.

ARTICLE 3

1. For the consideration of requests for an advisory opinion, the Court shall sit in plenary session.
2. Reasons shall be given for advisory opinions of the Court.
3. If the advisory opinion does not represent in whole or in part the unanimous opinion of the judges, any judge shall be entitled to deliver a separate opinion.
4. Advisory opinions of the Court shall be communicated to the Committee of Ministers.

ARTICLE 4

The powers of the Court under Article 55 of the Convention shall extend to the drawing up of such rules and the determination of such procedure as the Court may think necessary for the purposes of this Protocol.

ARTICLE 5

1. This Protocol shall be open to signature by member States of the Council of Europe, signatories to the Convention, who may become Parties to it by :
  - (a) signature without reservation in respect of ratification or acceptance;
  - (b) signature with reservation in respect of ratification or acceptance, followed by ratification or acceptance,

Instruments of ratification or acceptance shall be deposited with the Secretary - General of the Council of Europe.
2. This Protocol shall enter into force as soon as all States Parties to the Convention shall have become Parties to the Protocol, in accordance with the provisions of paragraph 1 of this Article.
3. From the date of the entry into force of this Protocol, Articles 1 to 4 shall be considered an integral part of the Convention.
4. The Secretary - General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of :
  - (a) any signature without reservation in respect of ratification or acceptance;
  - (b) any signature with reservation in respect of ratification or acceptance;
  - (c) the deposit of any instrument of ratification or acceptance;
  - (d) the date of entry into force of this Protocol in accordance with paragraph 2 of this Article.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 6th day of May 1963, in English and in French, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary - General shall transmit certified copies to each of the signatory States.